

Alianses 15 gadu jubilejas gadā īpaši vēlamies izcelt savas biedru organizācijas. Katru nedēļu ziņu izdevuma "Nesēdi Tumsā" pielikumā "Biedru telpa".

"Biedru telpas" viesis – "Latvijas SOS bērnu ciematu asociācijas" direktore Ilze Paleja

LATVIJAS SOS BĒRNU CIEMATU ASOCIĀCIJAS

Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija ir labdarības organizācija, kas kopš 1997. gada **veido un atbalsta SOS ģimenes bērniem, kas palikuši bez savu vecāku gādības, kā arī SOS ģimeņu atbalsta centros palīdz ģimenēm, kas nonākušas krīzes situācijās.**

Organizācijas mērķis - **radīt drošus un labvēlīgus apstākļus bērna attīstībai un to darīt, ievērojot bērna individuālās vajadzības un tiesības.**

Kāds impulss Jūs pamudināja dibināt organizāciju SOS ciemati?

Asociāciju pirms vairāk nekā 22 gadiem izveidoja cilvēki, kuri bija cieši pārliecināti, ka Latvijā ir nepieciešama cilvēcīga un ģimeniska alternatīva bērnu aprūpei, kuri zaudējuši savu bioloģisko vecāku gādību, pretstatā tolaik pastāvošajai aprūpes sistēmai lielajos bērnu namos. Audžuģimeņu kustība tajā laikā Latvijā vēl nebija attīstīta.

Lai veidotu pirmo ciematu, tolaik bija nepieciešama liela drosme. SOS ciematu ideja nāca no Austrijas, un uz šo ideju sabiedrība sākotnēji skatījās nedaudz aizdomīgi. Par laimi, ciematu dibinātājiem piemita pārliecība par ideju, drosme un uzņēmība, tādēļ ģimeniskas alternatīvās aprūpes ideja Latvijā iedzīvojās uz palikšanu.

Adrese: Alberta iela 13, 6. stāvs, Rīga, LV – 1010, telefons 24245580

Saziņa: www.nvo.lv / alianse@nvo.lv / Twitter: [@alianse](https://twitter.com/alianse) / Facebook: [@CivicAllianceLatvia](https://www.facebook.com/CivicAllianceLatvia) /

Instagram: [@CivicAlliance_Latvia](https://www.instagram.com/CivicAlliance_Latvia)

Konts ziedojumiem: LV24HABA0551009349318

NEDĒĻAS ZIŅU IZDEVUMA "NESĒDI TUMSĀ" PIELIKUMS (NR.14)

Aizvadīto gadu laikā esam strauji auguši un attīstījušies - no viena ciemata, kurā dzīvoja vien dažas SOS ģimenes, esam izauguši līdz diviem SOS bērnu ciematiem Īslīcē un Valmierā, kuros dzīvo 26 SOS ģimenes, un divas ģimenes dzīvo arī ārpus ciematiem, SOS jauniešu mājai Jelgavā, trim SOS Ģimeņu atbalsta centriem Rīgā, Valmierā un Bauskā, un pieciem Ārpusģimenes aprūpes atbalsta centriem "Airi vacākiem", kas atrodas Rīgā, Valmierā, Bauskā, Kuldīgā un Gulbenē.

Šobrīd SOS ģimenēs un jauniešu mājā aug 140 bērni un jaunieši, bet pārējās atbalsta programmās mūsu palīdzību saņem vairāk nekā 800 bērni un viņu ģimenes.

Kādas aktualitātes notiek organizācijā?

Mūsu dziļa pārliecība ir, ka ikvienam bērnam ir jāaug ģimenē. Vislabāk, ja tā ir ģimene, kurā bērns ir piedzimis. Tomēr, ja tas kādu iemeslu dēļ nav iespējams, bērnam jāaug ģimeniskā vidē, nevis bērnu namā. Gadiem ilgi rūpējoties par bērniem, kuri zaudējuši savu vecāku aprūpi, esam pamatīgi izpratuši, cik svarīga ikvienam bērnam ir tieši viņa bioloģiskā ģimene un līdz ar to, cik ārkārtīgi liela nozīme ir preventīvajam darbam ar ģimeni, lai bērniem nenāktos zaudēt savu vecāku aprūpi un viņi varētu izaugt savā ģimenē. Tādēļ, paralēli bērnu aprūpēšanai un audzināšanai SOS ģimenēs, asociācija arvien plašāk strādā pie sociālās prevencijas darba attīstīšanas Latvijā, izstrādājot un ieviešot arvien jaunus atbalsta pasākumus ģimenēm ar bērniem.

SOS mamma Tamāra ar saviem audžubērniem Bāreņu dienai veltītajā pieņemšanā Rīgas pīlī

Adrese: Alberta iela 13, 6. stāvs, Rīga, LV – 1010, telefons 24245580

Saziņa: www.nvo.lv / alianse@nvo.lv / Twitter: [@alianse](https://twitter.com/alianse) / Facebook: [@CivicAllianceLatvia/](https://www.facebook.com/CivicAllianceLatvia)

Instagram: [@CivicAlliance_Latvia](https://www.instagram.com/CivicAlliance_Latvia)

Konts ziedojumiem: LV24HABA0551009349318

NEDĒĻAS ZIŅU IZDEVUMA "NESĒDI TUMSĀ" PIELIKUMS (NR.14)

Šobrīd mūsu kolēģi Rīgas, Bauskas un Valmieras SOS Ģimeņu atbalsta centros strādā ar gandrīz 150 ģimenēm ar bērniem, kurās ir bērnu augšanai un attīstībai traumējoši un/vai nelabvēlīgi apstākļi. Ģimenes šajos centros saņem sociālo darbinieku, sociālo rehabilitētāju, psihologu un citu speciālistu palīdzību. Uzsākot sadarbību katrai ģimenei tiek izstrādāts konkrēts rīcības plāns, lai situāciju ģimenē uzlabotu. Pēc tam, vadoties pēc plāna, tiek piesaistīts ģimenei nepieciešamais atbalsts – bērnu audzināšanas un aprūpes iemaņu uzlabošanai, veselības uzlabošanai, darba meklējumiem un sadzīves apstākļu uzlabošanai.

Rīgas SOS Ģimeņu atbalsta centra komanda aizvadītajos gados, līdztekus darbam ar ģimenēm, īpaši aktīvi strādājusi pie jaunu sociālā darba metožu radīšanas un ieviešanas.

Esam izveidojuši īpašu **pusaudžu atbalsta programmu "Pārinieks"**, lai palīdzētu ģimenēm, kurās aug pusaudži, kuru uzvedība var novest pie prettiesiskām darbībām vai kuri kaut kādu iemeslu dēļ jau ir tiesībsargājošo institūciju redzeslokā. Kopā ar pusaudzi meklējam ceļu, lai veicinātu viņa personības individuālo izaugsmi, domājot un strādājot pie izglītības, brīvā laika pavadīšanas, nodarbinātības, sociālajām un pašaprūpes prasmēm un veselības. Tas tiek īstenots, tiekoties individuālajās un grupu nodarbību tikšanās reizēs. Programmas darbā tiek iesaistītas arī pusaudžu ģimenes.

Programma "Piedzimstot bērniņam" ir radīta jaundzimušo vecāku atbalstam. Tajā sociālā darbinieka un PEP jeb pirmās emocionālās palīdzības mammu sadarbībā tiek sniegts preventīvs atbalsts. Īpaši apmācītas un sagatavotas vecāku atbalsta personas - PEP mammas dodas pie jaundzimušā un viņa vecākiem uz mājām, lai uzklautu, atbalstītu, sniegtu atbildes uz vecākus satraucošiem jautājumiem un, protams, sniegtu iedrošinājumu viņu jaunajā - mammas/tēta lomā. Programmas ietvaros notiek 5 mājvizītes, bet no bērniņa sešu mēnešu vecuma, tiek piedāvāts apmeklēt 10 vecāka-bērņa atbalsta grupas nodarbības kopā ar citiem līdzīga vecuma mazuļiem un viņu vecākiem. 114 no 118 šogad aptaujātajām programmas dalībniecēm, norādīja, ka ieteiktu šo atbalsta iespēju arī citām jaunajām māmiņām.

Programma "Kalniem pāri" ir Latvijā unikāla atbalsta programma sērojošiem bērniem. Šī programma atbalsta ģimenes ar bērniem pēc mammas, tēta, brāļa, māsas, vai cita bērnam nozīmīga aprūpētāja zaudējuma, piedāvājot atbalstu grupās, individuālajās konsultācijās, kā arī izglītojot sabiedrību par sērošanas aspektiem ģimenēs ar bērniem. Programmas nodrošinātais atbalsts ir pieejams bez maksas un tiek sniegts ģimenei kopumā – "Kalniem pāri" grupās un individuālajās konsultācijās piedalās gan bērns, gan kāds no bērna vecākiem/aizbildņiem, tādejādi sekmējot visaptverošas atbalsta sistēmas izveidi bērnam grūtajā dzīves brīdī. "Kalniem pāri" mērķis ir veicināt veselīga sērošanas procesa norisi ģimenē, kļiedēt vientulību un aizspriedumus, rūpēties par bērna psiholoģiskās veselības uzlabošanu, stiprināt ģimenes grūtību pārvarēšanas stratēģijas un veicināt savstarpējo komunikāciju. Programmas komanda – psihologi, psihoterapeiti, mākslas terapeits, teologs, aktivitāšu vadītājs un pirmsskolas vecuma bērnu pedagogs – rūpējas, lai bērns sērās nebūtu viens un viņam līdzās būtu paši uzticamākie un drošākie ceļabiedri.

Ciešā sadarbībā ar nodibinājumu Centrs Dardedze esam izveidojuši **preventīvu programmu pirmsskolas izglītības iestādēm "Bērnam drošs un draudzīgs bērnudārzs"**. Tās mērķi ir veicināt agrīnu sociālpsiholoģisku problēmu identificēšanu un risināšanu, sadarbojoties pirmsskolas darbiniekiem un bērna vecākiem, kā arī samazināt pret bērniem vērstas vardarbības un sociālās izslēgšanas riskus. Programmai ir četri soļi – 1. Džimbas 9 soļu drošības programma, kurā bērni mācās personīgās drošības iemaņas saskarsmē, 2. pedagogu

Adrese: Alberta iela 13, 6. stāvs, Rīga, LV – 1010, telefons 24245580

Saziņa: www.nvo.lv / alianse@nvo.lv / Twitter: [@alianse](https://twitter.com/alianse) / Facebook: [@CivicAllianceLatvia](https://www.facebook.com/CivicAllianceLatvia)

Instagram: [@CivicAlliance_Latvia](https://www.instagram.com/CivicAlliance_Latvia)

Konts ziedojumiem: LV24HABA0551009349318

NEDĒĻAS ZIŅU IZDEVUMA "NESĒDI TUMSĀ" PIELIKUMS (NR.14)

profesionālās kvalifikācijas pilnveides programma, 3. bērna novērtējuma un riska izvērtējuma metodika e-vidē, 4. bērnu tiesību aizsardzības protokols.

Valmieras SOS ģimeņu bērni ciemata dzimšanas dienas svinībās

Vai varat nosaukt galvenos pagrieziena punktus organizācijas attīstībā?

Viens no pagrieziena punktiem mūsu organizācijas attīstībā noteikti ir **audžuģimeņu, aizbildņu un adoptētāju apmācību programmas “AIRI vecākiem”** ieviešana Latvijā. Sākotnēji programmu bijām nolūkojuši, lai izmantotu to SOS mammu apmācībai un tālākizglītībai. Tomēr iepazīstoties ar programmas saturu sapratām, ka nevēlamies “turēt sveci zem pūra” un nolēmām ar šīm zināšanām dalīties arī plašāk. Sākām vadīt pirmās apmācību grupas ārpus ciematiem un atsauksmes no kursu dalībniekiem bija ārkārtīgi pozitīvas. Kopš 2018. gada pasniedzam šo programmu visiem interesentiem, kuri vēlas kļūt par audžuvecākiem, adoptētājiem, aizbildņiem vai viesģimenēm. Esam izstrādājuši arī īpašu šīs programmas modifikāciju sociālās jomas speciālistu apmācībām. Programmu “AIRI vecākiem” topošo audžuvecāku apmācībām ar labiem panākumiem izmanto visi pieci asociācijas pērn dibinātie Ārpusģimenes aprūpes atbalsta centri, kuros gatavojam, atbalstām un talākizglītojam potenciālās un esošās bērnus uzņemošās ģimenes. “AIRI vecākiem” programma balstās uz konkrētām kompetencēm (zināšanām un prasmēm), kas nepieciešamas, lai audžuvecāki spētu sekmīgi aprūpēt un audzināt bērnus. Mācību process ir interaktīvs un tā laikā dalībnieki ne tikai apgūst zināšanas, bet arī attīsta prasmes, strādājot gan individuāli, gan grupā. Programmu pasniedz treneru pāris: speciālists – psihologs vai sociālais darbinieks un

Adrese: Alberta iela 13, 6. stāvs, Rīga, LV – 1010, telefons 24245580

Saziņa: www.nvo.lv / alianse@nvo.lv / Twitter: [@alianse](https://twitter.com/alianse) / Facebook: [@CivicAllianceLatvia](https://www.facebook.com/CivicAllianceLatvia)

Instagram: [@CivicAlliance_Latvia](https://www.instagram.com/CivicAlliance_Latvia)

Konts ziedojumiem: LV24HABA0551009349318

NEDĒĻAS ZIŅU IZDEVUMA "NESĒDI TUMSĀ" PIELIKUMS (NR.14)

jomas praktiķis – pieredzējis audžuvecāks vai adoptētājs. Tādēļ dalībniekiem apmācību laikā ir iespēja iegūt gan teorētiskas zināšanas, gan pārrunāt praktisko pieredzi.

Kādus sabiedrības procesus organizācija vēlas izmainīt sabiedrībā?

Mūsu darba pamatā ir pārlicība, ka katram bērnam ir jāaug ģimenē. Tādēļ visu savu darbību orientējam uz to, lai radītu bērniem iespējas augt ģimenē – gan veidojot un atbalstot SOS audžuģimenes bērniem, kuri zaudējuši savu vecāku aprūpi, gan palīdzot ģimenēm ar bērniem, kuras saskarušās ar dažāda veida grūtībām, gan uzrunājot, apmācot un sniedzot atbalstu uzņemošajām ģimenēm, kas rūpējas par vecāku pamestiem bērniem. Vienlaicīgi ar savu tiešo darbu ticamies palielināt sabiedrības izpratni par ģimeniskas aprūpes nozīmi ikviena bērna dzīvē, aicinot cilvēkus iesaisties bērnu aprūpē, kļūstot par audžuģimenēm, adoptētājiem vai aizbildņiem.

SOS mamma Anita kopā ar ģimenes jaunākajiem audžubērniem

Kāpēc sabiedrībai ir nepieciešams iesaistīties nevalstiskajās organizācijās?

Uzskatu, ka iesaistīšanās nevalstisko organizāciju darbībā un to organizētajās aktivitātēs palīdz veidot mūsu sabiedrību labāku, atvērtāku un redzīgāku. Sadarbība ir prasme, kas palīdz ikvienai sabiedrībai īstenot savus kopīgos un individuālos mērķus, un iesaistīšanās nevalstisku organizāciju darbā noteikti ir viens no sadarbību veicinošiem faktoriem.

Vai Jums ir kāda cita svarīga ziņa, ar ko vēlaties padalīties?

Adrese: Alberta iela 13, 6. stāvs, Rīga, LV – 1010, telefons 24245580

Saziņa: www.nvo.lv / alianse@nvo.lv / Twitter: [@alianse](https://twitter.com/alianse) / Facebook: [@CivicAllianceLatvia/](https://www.facebook.com/CivicAllianceLatvia)

Instagram: [@CivicAlliance_Latvia](https://www.instagram.com/CivicAlliance_Latvia)

Konts ziedojumiem: LV24HABA0551009349318

NEDĒĻAS ZIŅU IZDEVUMA "NESĒDI TUMSĀ" PIELIKUMS (NR.14)

Izmantojot šo izdevību, vēlos aicināt ikvienu šī izdevuma lasītāju, kurš jūt aicinājumu palīdzēt bērniem izaugt ģimeniskos apstākļos, nopietni apsvērt iespēju kļūt par uzņemošo ģimeni. Visvienkāršāk šo procesu ir sākt, atvēlot laiku apmācību kursam, kura laikā var vislabāk izprast savu motivāciju un iespējas palīdzēt bērniem. Ja personīgā situācija neļauj pieņemt lēmumu par bērna uzņemšanu ģimenē, aicinu mūsu darbu atbalstīt ar ziedojumu cilvēkiem, kuri šo misiju ir uzņēmušies. Vairāk informācijas par apmācību iespējām un ziedošanas veidiem atradīsiet mūsu asociācijas mājas lapā – **www.sosbernuciemati.lv**

Adrese: Alberta iela 13, 6. stāvs, Rīga, LV – 1010, telefons 24245580

Saziņa: www.nvo.lv / alianse@nvo.lv / Twitter: [@alianse](https://twitter.com/alianse) / Facebook: [@CivicAllianceLatvia](https://www.facebook.com/CivicAllianceLatvia)/

Instagram: [@CivicAlliance_Latvia](https://www.instagram.com/CivicAlliance_Latvia)

Konts ziedojumiem: LV24HABA0551009349318